

2-тақырып. Педагогикалық жүйені тиімді басқарудың жолдары.

2.1. Жобалау. Менеджмент. Басқару. Басқару жүйесінің элементтері.

2.2. Басқару құрылымы, функциясы, сапасы.

2.3. Ж. Досмұхамедов атындағы педагогикалық колледждің басқару жүйесімен танысу.

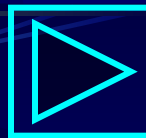
Менеджмент және колледжішілік басқару

- Жобалау
- Менеджмент
- Басқару
- Басқару жүйесінің элементтері
- Басқару құрылымы
- Басқару функциялары
- Ғылыми-әдістемелік жұмысты басқару
- Функциональдық міндеттері

МЕНЕДЖМЕНТ -

- ❖ бұл қазіргі кезде тек қана басқарушыға ғана емес, кез келген маманға қажет білім жиынтығы;
- ❖ басқарудың стратегиялары, философиялары, принциптері, әдістері, түрлері мен құралдарының жиынтығы;
- ❖ басшының басқа адамдардың еңбегін, интеллектісін пайдаланып, қызығушылығын тудыра отырып көздеген мақсатына жете білуі;
- ❖ әлеуметтік процестер мен адамдарды басқару өнері мен ғылымының ұштасуы.

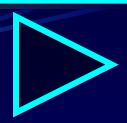

Білім беру процесі

оқу - тәрбие
процесі

оқу - танымдық
процесі

өз білімін
жетілдіру
процесі

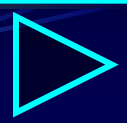

Педагогикалық менеджмент

білім беру және тәрбиелеу
процесін тиімді басқару
теориясы, әдістемесі,
технологиясы

Еңбек пәні

**Басқарылатын
субъектінің қызметі**

Еңбек өнімі

Ақпарат

Еңбек құралы

Сөз, тіл, сөйлеу

Еңбек нәтижесі

**Объект-оқушының
оқу, тәрбиелену, даму сатысы**

Басқару - бұл

- ◆ кез келген бірлескен жұмыстың құрама бөлігі;
- ◆ адамдардың кәсіптік жұмысының облысы;
- ◆ бірлескен жұмыс процесі кезіндегі адамдар ұжымына және ортақ функциялардың орындалуына әсері;
- ◆ өнер және ғылым

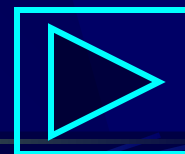

ПРОЕКТ

```
graph TD; A[ПРОЕКТ] --> B[жобалау қызметінің нәтижесі]; A --> C[адамдардың бірлескен жұмыстарын ұйымдастыру формасы];
```

**жобалау қызметінің
нәтижесі**

**адамдардың бірлескен
жұмыстарын
ұйымдастыру
формасы**

ЖОБАЛАУ

Жоспарлау

Бағдарламалау

Болжау

ЖОБАЛАУ

модельдеу ұғымының синонимі ретінде қарастыруға болады, бірақ адам қызметін әлеуметтік ұйымдастыру тұрғысынан қарастырғанда модельдеу жобалаудың маңызды бір бөлігі болып табылады

Жобалау және жоспарлау

Жобалау және болжау

Жобалау және бағдарламалау

Жобалау және модельдеу

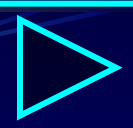
Жобалау және құрастыру

Жобалау және түрлендіру

Жобалау — қызмет, процесс, ғылым, өнер

Жобалау технология ретінде

Жобалау идеялармен жұмыс ретінде

ЖҮЙЕ

**Ортақ мақсатқа жету үшін нақты
қызметтер атқаратын өзара
байланысқан элементтердің жиыны**

БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ЭЛЕМЕНТТЕРІ

Басқару мақсаты

Басқару функциясы

Басқару құрылымы

Басқару кадрлары

Басқару әдістері

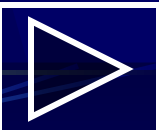
Басқару механизмі

Басқару процесі

Басқаруды дамыту

Басқару технологиясы

Басқарудағы ақпарат

БАСҚАРУ МАҚСАТЫ

- ◆ экономикалық
- ◆ әлеуметтік
- ◆ экологиялық
- ◆ ұзақ мерзімді
- ◆ стратегиялық
- ◆ ағымдық
- ◆ тактикалық

БАСҚАРУ ӘДІСТЕРІ

❖ *Әкімшілік*

❖ *Экономикалық*

❖ *Әлеуметтік:*

□ саяси

□ идеологиялық

□ әлеуметтік-психологиялық

□ адамгершілік

БАСҚАРУДЫ ДАМЫТУ

Басқару процесін жетілдіру – бұл тек қана жаңаны енгізу ғана емес, сонымен қатар ескімен күрес.

Менеджмент функциялары

- **жоспарлау;**
- **ұйымдастыру;**
- **МОТИВАЦИЯ;**
- **бақылау**

Менеджменттің 4 негізгі функциясы

Кез келген адам нақты жағдайда жақсы лидер бола алады,
бірақ ешкім мұрақты жақсы лидер бола алмайды.
И.Адизес

- 1. Өндіріс** *(басқару функциясы оқушылар үшін сапалы жаңаша білім беруді қамтамасыз етуі тиіс)*
- 2. Администрлеу** *(басты міндетті қандай ұйымдастыру үрдістерінің көмегімен шешуге болатынын анықтау, бұлар оқу жоспары, бағдарламалар, сабақ кестесі, ОТҮ әдістемелік қамту т.б.)*
- 3. Жаңашылдық** *(оқу орнының айналасындағы өзгеріске бейімделу үшін не істеуіміз қажет?).*
- 4. Интеграция** *(нәтижеге қол жеткізу және бірге қызмет етуге адамдарды ынталандыратын атмосфера мен құндылықтар жүйесін құру).*

Менеджменттің негізгі функциялары

Менеджменттің 1-ші функциясы - саралау

(Анализ – это первая функция менеджмента)

Педагогикалық талдау

(Педагогический анализ)

Кешенді талдау

(Комплексный анализ)

Талдау кестесі

(Схема анализа)

Талдау қадамы

(Шаги анализа)

Мақсат түрлері

(Виды целей)

Талдау

- Мәселені жан жақты бағалау үшін қажетті ақпаратты жинақтауға, өңдеуге бағытталған менеджменттің 1-ші функциясы

Педагогикалық талдау

- Оқу-тәрбие үрдісінің нәтижесін нақты бағалау, даму жағдайын зерттеуге және жүйені реттеу бойынша нұсқауларды анықтау және оны сапалы күйге ауыстыруға бағытталған менеджменттің функциясы

Кешенді талдау

- Ұйымның жоспарланған жылдағы қызметіне, оқу тәрбие үрдісін, педагогикалық және оқушылар ұжымын дамытуға әсер ететін сыртқы байланыстарын зерттеу

Кешенді талдау нәтижелері ұйымның нақты кезеңдегі жүзеге асыру мүмкіндіктерін ескере отырып өзекті мәселелерін анықтау үшін бастапқы база болып табылады.

Талдау не береді?

- Қандай шарттардың жетіспеуі оқу-тәрбие үрдісінің кемшіліктерінің себептері болып табылуы
- Жойылуы өзекті болып табылатын кемшіліктердің тізімі

Талдау сызбасы

- шарт: кадрлық, ғылыми-әдістемелік, материалды-техникалық, қаржылық, ынталандыру, нормативті-құқықтық т. б.
- Оқу тәрбие үрдісі
- Нәтижелер

Талдау қадамдары

- *1 қадам - әлеуметтік тапсырыстың ішкі және сыртқы көздерін талдау және талаптардың өзгерісін болжау негізінде күтілетін нәтиженің жалпы бейнесі қалыптасады;*
- *2 қадам – оқу орны жұмысы нәтижелерін бағалау;*
- *3 қадам - оқу тәрбие үрдісін талдау;*
- *4 қадам - кемшіліктер туындатқан шарттарды анықтау;*
- *5 қадам - мәселелерді мағынасына қарай түсіндірмесін бере отырып бөлу;*

Мақсат қоюшылық

- кез келген мәселені талдау мен шешу менеджердің нысанның күтілетін жағдайына әкелетін мақсатты анықтаудан басталады

Мақсаттар функциясы

- ұйымның философиясын, қызмет концепциясын, дамуын, құрылымын, оны басқаруды анықтайды;
- Ұйым мен нақты адамның ағымдық жұмысының анықталмауын азайтады;
- Қызмет нәтижелерін бағалау, бақылау, шешім қабылдау, мәселені ерекшелеу үшін көрсеткіштер негізін құрады;
- Ортақ мүддеге бағытталған мақсаттар адамдарды біріктіреді, олардың міндеттерін орындауға татады.

Мақсат түрлері

жедел;

тактикалық;

стратегиялық.

Мақсат қоюшылыққа қойылатын талаптар

- Нақтылық және өлшенушілігі;
- Берілген шарт үшін шынайылығы;
- Икемділік, өзгеру қабілеттілігі;
- Персоналдардың тануы;
- Тексермелілігі;
- Ортақтылығы.

Ж.Досмұхамедов атындағы педагогикалық колледж

- Менеджмент және колледжішілік басқару
- Колледждің кешенді жоспарлары

“Білім” бейіні бойынша
Оқу-әдістемелік
бірлестік

Колледж
Кеңесі

Әкімшілік
Кеңес

ДИРЕКТОР

Педагогикалық
Кеңес

Қамқоршылық
Кеңес

ОӘБ жөніндегі
орынбасар

ҒӘЖ жөніндегі
орынбасар

Ғылыми-
әдістемелік
Кеңес

ОЖ жөніндегі
орынбасар

Оқу бөлімі

Бөлім
меңгерушілері

Өзін-өзі
басқару Кеңесі

Кітапхана
меңгерушісі

ОӨЖ жөніндегі
орынбасар

Жас
мамандар
Кеңесі

Түлектер
Кеңесі

“Серпін”
жастар ұйымы

ТЖ және әлеуметтік
сұрақтар жөніндегі
орынбасар

Тәрбие жұмысы
жөніндегі Кеңес

Топ
жетекшілері

Жатақхана
меңгерушісі

ӨШБ жөніндегі орынбасар

Бухгалтерия

Ақпараттық-әдістемелік орталық

Кафедралар

Қазақ тілі
мен әдебиеті

Орыс тілі
мен әдебиеті

Ағылшын
тілі

Педагогика
және
психология

Физика,
математика

Инфор-
матика

Қоғамдық
пәндер

Жараты-
лыстану

Дене
тәрбиесі

Технология
және
бейнелеу
өнері

Музыка

Мектепке
дейінгі
білім беру

Бастауыш
білім беру

Тәрбие
жұмысын
ұйымдастыру

Дене тәрбиесі
және спорт

Кәсіптік
оқыту

Бейнелеу
өнері
және сызу

Технология

Саздық
білім беру

Негізгі
білім беру

Оқушылар

ФУНКЦИОНАЛДЫҚ МІНДЕТТЕР

- ❖ **ОТП ғылыми қамтамасыз ету**
Колледж директоры орынбасары – зерттеуші
- ❖ **ОТП әдістемелік қамтамасыз ету**
Колледж директоры орынбасары - әдіскер
- ❖ **ОТП ұйымдық қамтамасыз ету**
Колледж директоры орынбасары - диспетчер

Колледждің кешенді жоспарлары

- Мақсаттары мен міндеттері
- Жұмыс жоспары
- Даму бағдарламасы
- Оқу-тәрбие жұмысының колледжішілік бақылау жоспары
- Эксперименттік жұмыстың даму динамикасы

